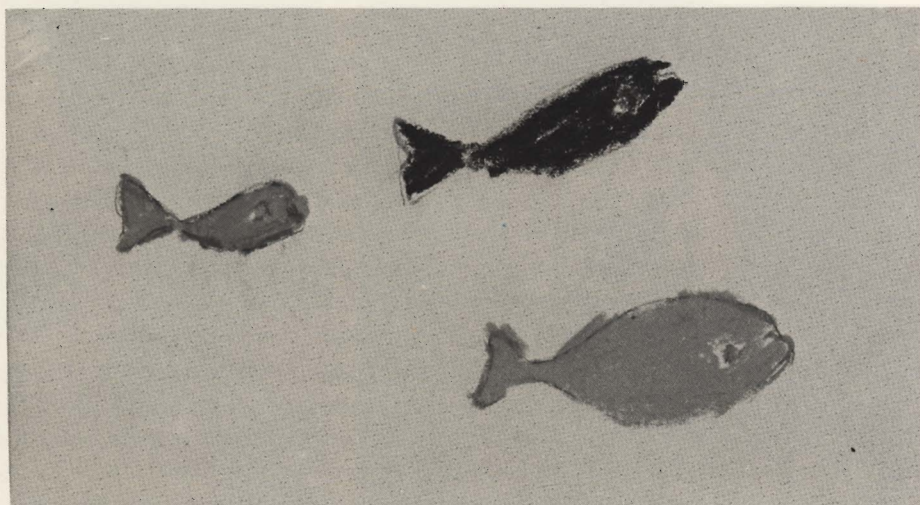

Erop, ernaast, erin

De kinderen leren dat de achtergrond van belang is

Vissen, 5 jaar

Vissen met achtergrond, 5 jaar

onderwerp

betoverd water

techniek

zachte oliepastel,
gekleurd papier
bijv. lichtblauw

papierformaat

± 20 × 30 cm

Toelichting

'Veranderen' is zo belangrijk voor het samenstellen van een tekening dat het nodig is kinderen al vroeg vertrouwd te maken met dit onderdeel van compositie. Vooral bij het tekenen kan veel veranderen. In deze opdracht gaat dat stap voor stap met duidelijk twee fasen. De kleur van water is voor kinderen bij het tekenen vanzelfsprekend blauw. Een tovenaars kan de kleur veranderen. Wanneer doelbewust de kleur van water (lichtblauw papier waarop eerst de vissen zijn getekend) wordt veranderd, wordt de hele werking van de tekening anders. De groene vis zie je nog bij een blauwe achtergrond, maar wordt zeer opvallend als het water rood zal zijn. Het zachte oliepastel krijgt pakt erg goed op papier en is ook behoorlijk dekkend. Dat voor de jonge kinderen een relatief groot vlak van kleur verandert, is goed: dat geeft motorisch plezier. Dat een opdracht ook motorische aspecten bevat is voor jonge kinderen eigenlijk een vereiste (zie *Handboek* Hoofdstuk 6). Bij het jonge kind worden de kleuren nogal vlak gebruikt. In deze les kan de achtergrond met een lichte en donkere kleur (rood, oranje) worden ingekleurd.

Begeleiding

Deze opdracht is voor jonge kinderen. Kinderen van een jaar of acht zullen zo'n eenvoudige tovertruc te simpel vinden. De aanpak via een verhaaltje waar de volgorde van de tekening wordt aangegeven voldoet prima. Dat verhaaltje kan gaan over vissen die de rivier afzwemmen en in een vreemde zee terecht komen. Ze zijn compleet verdwaald. Na dit eerste stuk van het verhaal wordt de tekening gemaakt op de gekleurde achtergrond. Hoeveel vissen? Begin maar met drie vissen. Een snelle kleuter maakt er nog wat vriendjes en vriendinnetjes bij. Als de vissen klaar zijn, wordt gestopt. Het verhaal gaat verder. Er komt een zeemeermin aangezwommen die kan toveren. Zij zal de visjes wel naar huis terugtoveren. De vissen geloven haar niet. Kan ze echt toveren? Jawel, kijk maar, ze tovert het water helemaal... Wat er met de kleur van het water gebeurt dát gaan de kinderen nu tekenen. Dat betekent dat het ene kind de achtergrond – die voor alle kinderen de betekenis heeft van 'water' – rood zal maken, het andere kind zwart. Als de tekeningen klaar zijn, wordt in de nabespreking gelet op de veranderingen: waar zie je het blauwe water nog? Zijn de vissen nog goed te zien? Leg de tekening eens op de grond, welke kleuren passen bij elkaar? Groen bij groen, rood bij rood! De kinderen zien dat de verandering van achtergrond de relatie tussen voorgrond en de rest van de tekening interessant maakt.

onderwerp

de knikker

techniek

oliepastelkrijtjes,

eventueel

plakkaatverf

papierformaat

20 x 30 cm

Andere opdrachten

Een knikker geheel alleen, een hele mooie. De knikker leefde z'n vrije leventje op straat. Hij werd gevonden en in een donkere zak gestopt met een heleboel andere knikkers. We beginnen met het tekenen – of schilderen – van een mooie knikker. Denk erom: niet te klein. Daarna komen er veel knikkers omheen. Is de mooie knikker nog wel goed te zien? De zak gaat nu dicht. De restvorm van het witte papier wordt nu zwart gekleurd. De tekening zal zeker goed lukken met de zachte oliepastelkrijtjes. Met waskrijtjes gaat het wat moeilijker. Met plakkaatverf kan de opdracht ook gedaan worden. Of met vingerverf. Gebruik in deze opdracht geen potlood.

Voor andere onderwerpen kan een toverfee – of heks – nog alle kanten uit: bloemetjes in het gras. Het gras wordt rood. Wat nu?

Knikkers in zak, 5 jaar